T.C.
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ VE SINAİ MÜLKİYET HAKLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – Bu Yönerge'nin amacı, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde, sanayinin ve toplumun hizmetine sunmak üzere gerçekleştirilen araştırma ve geliştirme çalışmaları sonucu ortaya çıkan ve yasal olarak korunabilecek tüm fikri ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, geliştirilmesi, korunması, değerlendirilmesi, bildiriminin yapılması, lisanslanması, tasarrufu, ticarileştirilmesi, paylaşılması ile ilgili ilke ve esasları belirlemektir. Bunu gerçekleştirirken de ilgili araştırmacı ile Üniversitenin haklarının adil bir şekilde korunmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – Bu Yönerge, araştırmacı ve/veya araştırmacılar tarafından Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde gerçekleştirilen buluşlara ilişkin bildirim yükümlülüğünü, hak sahipliği, başvuru yapılması ve buluştan elde edilen gelirin paylaşımına ilişkin hususları ve araştırmacı ve/veya araştırmacılar ile Üniversite'nin karşılıklı hak ve yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – Bu yönerge 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik, Çalışan Buluşlarına Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik ve diğer ulusal yasal düzenlemelere, bölgesel ve uluslararası antlaşmalara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 – Bu Yönergede geçen;

a) Araştırmacı: Nakdi veya ayni bir karşılık almalarına bakılmaksızın, üniversite kaynaklarını kullanan ve üniversitede akademik ya da idari bir görevi icra eden ya da öğrenim gören ya da harici destekleyici ve bağışçılar tarafından finanse edilenler de dâhil olmak üzere başka bir şekilde üniversite tarafından yürütülen, katkı verilen ya da üniversite kaynaklarını kullanan her türlü proje veya çalışmaya katılan, Yükseköğretim Kanunu hükümleri ile tanımlanan üniversitenin öğretim elemanlarını, lisans, lisansüstü öğrencileri ve değişim programları öğrencileri ve stajyerler de dâhil tüm üniversite öğrencilerini, sözleşmeli ve daimi kadrolu çalışanlar ve uzman personel dâhil üniversite tarafından tam ya da yarı zamanlı olarak istihdam edilen kişileri, geçici görevli, onursal görevliler, emekli personel de dâhil her türlü konuk öğretim elemanlarını,

b) Buluş: Teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin teknik özelliği olan herhangi bir özgün fikir ürünü ve /veya bilimsel, mühendislik, teknolojik ve tıbbi vs. Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni bir cihaz, ürün, yöntem veya yöntemin üretilmesi, mevcut tekniğin bilinen durumuna katkıda bulunabilecek teknolojik geliştirmelerin tümünü,

c) Buluş Bildirim Formu (BBF): Buluş ve buluş sahibine dair bilgilerin bulunduğu, FSMH başvuru sürecini başlatan belgeyi,

ç) Buluş Sahibi: Herhangi bir alanda mevcut teknik problemlere getirilen teknik çözümleri bulan araştırmacıyı/araştırmacıları veya çalışanları,

d) TTO: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Koordinatörlüğünü,

e) Çalışan: Sözleşme veya benzeri bir hukuk ilişkisi gereği, üniversitenin hizmetinde olan ve bu hizmet ilişkisini üniversitenin gösterdiği belli bir işle ilgili olarak kişisel bir bağımlılık içinde ona karşı yerine getirmekle yükümlü olan kişiyi,

f)Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH): Patentler, faydalı modeller, endüstriyel tasarımlar, ticaret markaları, hizmet markaları, ticaret ünvanları, menşe adları ve mahreç işaretleri, internet alan adları, entegre devre topografyaları, telif hakları, veri tabanları, ölçme değerlendirme araçları, eğitim programları, bilgisayar tabanlı eğitim araçları, know-how, ticari sırlar, buluşlar, teknolojiler, geliştirmeler, malzemeler, bileşimler, üretim süreçleri, yöntemleri gibi sınai alandaki yeni yatırımlar ile bilimsel, edebi, sanatsal faaliyetler kapsamında insan düşüncesinin ve üretkenliğinin eseri olan özgün fikirler ve eserler dâhil olmak üzere telif hakları, tescilli veya tescilsiz tüm benzeri fikri ve sınai mülkiyet hakları, bu haklara istinaden yapılmış başvuru, yenileme ve uzatma hakları ile diğer ülkelerde eşdeğer veya aynı sonucu
doğuracak nitelikte korumayı haiz hakları,

g) FSMH BDK: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Başvuru Değerlendirme Komisyonunu,

ğ) Gizlilik Sözleşmesi: TTO ile buluş sahibi/sahipleri arasındaki ve TTO ile FSMH BDK arasındaki görüşmeler sırasında öğrendikleri süreç ile ilgili gizli bilgileri sürecin devamında ve sonrasında açıklamayacaklarına dair sözleşmeyi,

h) Öğretim Elemanı: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerini,

ı) Rektör: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü'nü,

i) Serbest Buluş: Üniversitenin hak talep etmediği veya hak talebinden vazgeçtiği buluşları,

j) Ticarileştirme: Üniversite Yönetim Kurulu tarafından, fikri ürünlerin üçüncü taraflara kısmen veya tamamen devri, basit veya tam ruhsat olmak üzere lisanslanması veya şirket kurularak fikri ürünlerin üretimi, satışı, pazarlanması vb. amaçlarla üçüncü taraflarla yapılacak her türlü ortaklık ve/veya işbirliği ve/veya yatırım anlaşmaları veya iç kullanım yoluyla veya şirketleşme veya kurulu şirkete yatırım alma aracılığıyla, fikri ürünler üzerinden gelir, lisans bedeli, kâr ve/veya fayda elde etmek amacıyla her türlü kullanımını,

k) Üniversite: Sivas Cumhuriyet Üniversitesini,

l) Üniversite Yönetim Kurulu: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yönetim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Buluş Sahibinin Hak ve Yükümlülükleri

MADDE 5 – (a) Üniversitede yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda bir buluş gerçekleştiğinde Buluş Sahibi, buluşunu geciktirmeksizin yazılı olarak FSMH BDK'ya bildirmekle yükümlüdür. Buluş bildirimi, Buluş Bildirim Formu (BBF) doldurularak yapılır. Bildirimde bulunan buluş sahibi, BBF'nin eki niteliğinde olan "Gizlilik Sözleşmesi" nin hükümlerini kabul ve taahhüt etmiş olur.

(b) Buluş sahibi, teknik problemi, çözümünü ve buluşunu nasıl gerçekleştirmiş olduğunu BBF'de açıklamak zorundadır.

(c) FSMH BDK'ya bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa, başvuru yapıldığına ilişkin bildirim, patent başvurusuna ait tüm bilgi ve belgelerle birlikte patent başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde buluş sahibi tarafından FSMH BDK'ya bildirilir.

(ç) Buluş sahibi, bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle üniversite aleyhine doğan sonuçlardan sorumludur.

(d) Üniversitenin, herhangi bir yaratılan değerin veya buluşun ticarileştirilme sürecini takip etmeye karar vermesi durumunda, buluş sahibi, Üniversite'ye bildirimde bulunmasını müteakip altı (6) ayı aşmamak koşuluyla, makul bir süre içinde, herhangi bir materyalin yayımını durdurması veya söz konusu materyalle ilgili sunum yapmamasını taahhüt eder. Bu süre, Üniversite tarafından, fikri ve sınai mülkiyet haklarının değerlendirilmesi ve uygulanabilir bir yasal korumanın yürürlüğe girmesinin sağlanması için kullanılacaktır.

Üniversitenin Hak ve Yükümlülükleri

MADDE 6 - (a) Üniversite, fikri ve sınai haklar ile ilgili çalışma usul ve esasları ile araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının duyurulması, fikri hakların korunması, fikri ürünlerin kamu yararının aksine kullanımının engellenmesi için gerekli yönetimsel düzenlemeleri yapacağını, önlemleri alacağını ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının, buluşçunun izni olmadan buluşa ait bilgileri ifşa etmeyeceğini taahhüt eder.

(b) Üniversite, fikri ve sınai mülkiyet haklarının koruma altına alınması, araştırma faaliyetlerine dayanan buluşların uygulamaya dönüştürülmesi ve bunlardan elde edilen gelirlerin üniversite' deki araştırmaları teşvik edici rolünün bilinci ile fikrî hakların korunması hususunda tedbirler alır.

(c) Üniversite, araştırma faaliyetlerine dayanan buluşların uygulamaya dönüştürülmesindeki kamu yararının ve bunlardan elde edilen gelirlerin Üniversite'deki araştırmaları teşvik edici rolünün bilinci ile bu tür buluşların oluşumunu ve kullanımını teşvik etmeyi de ilke olarak benimser. Bu nedenle, buluşlara ilişkin ürünlerin veya yöntemlerin geliştirilmesi sürecinde, kamu yararına ilişkin konularda, fikrî hakların korunması gerektiğini onaylar.

(ç) Üniversite, yönergenin kapsam ve içeriğini farklı araçlar ve etkinliklerle tüm araştırmacılara duyurmayı, farkındalık sağlamayı ve yönergenin en etkin şekilde yürütüleceğini taahhüt etmektedir.

(d) Üniversite, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanan ulusal ve uluslararası fikrî ve sınai haklarının korunması için resmi makamlara yapılan başvuruların harç ücretlerini, başvuruda vekil hizmeti alınması halinde vekillik masraflarını, patent araştırma/inceleme ve yıllık sicil yenileme ücretlerini de içermek üzere sürece ilişkin tüm masrafları karşılar.

FSMH Başvuru Değerlendirme Komisyonu' nun Hak ve Yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) FSMH BDK'nın genel hak ve yükümlülükleri şunlardır:

a) FSMH BDK, buluş sahibinin fikri sınai mülkiyet haklarının gizliliğinin sağlanması, korunması, belgelendirilmesi, ticarileştirme potansiyeline sahip olanların ticari değerlerinin tespit edilmesi ve bunlarla ilgili maliyetlerinin nereden ve nasıl karşılanacağının planlanması, araştırma faaliyetlerine dayanan buluşların uygulamaya dönüştürülmesi, teknoloji transferi konularında izlenecek yol, fikri sınai mülkiyet haklarıyla ilgili diğer kararların alınması, uygulama ve düzenlemelerin takibini yapar, ticari ve endüstriyel kullanım süreçlerinde üçüncü kişiler ile temasa geçer.

b) Her türlü sözleşmede üniversitenin ve buluş sahibinin itibarlarını ve çıkarlarını korumayı öncelik olarak benimser.

c) FSMH kapsamındaki tüm ürünlerini idari, hukuki ve ekonomik açıdan yönetir.

ç) Bu Yönerge ve esasları çerçevesinde Üniversite Yönetim Kurulu tarafından alınan kararları, uygular ve ilgili kişiye/kişilere gecikmeksizin yazılı olarak bildirir.

(2) FSMH BDK'nın özel hak ve yükümlülükleri şunlardır:

a) FSMH BDK, buluş bildiriminin kendisine ulaştığı tarihi, bildirimde bulunan kişi veya kişilere gecikmeksizin yazılı olarak bildirir.

b) FSMH BDK, bildirimin eksik yapılması halinde, bildirimin kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde varsa eksikliklerin giderilmesi için buluş sahibine bildirimde bulunur. Aksi halde bildirim usulüne uygun yapılmış sayılır.

c) Buluş sahibinin bildirilen eksiklikleri bir ay içinde gidermemesi halinde usulüne uygun bir buluş bildirimi yapılmamış sayılır ve buluş sahibine gecikmesizin bildirir.

ç) Üniversite Yönetim Kurulunun buluş üzerindeki hak sahipliği talebine ilişkin kararını, buluş veya başvuru bildiriminin kendisine ulaştığı tarihten itibaren dört ay içinde buluşu yapana bildirir. Bildirimin zamanında yapılmaması durumunda buluş serbest buluş niteliği kazanır.

d) FSMH BDK, Üniversite Yönetim Kurulu'nun hak sahipliği talebine ilişkin karar tarihinden itibaren dört ay içinde, buluş sahibi ile Üniversite'nin anlaşmaları halinde karar tarihinden itibaren en geç altı ay içinde patent başvurusunda bulunacaktır. Başvurunun zamanında yapılmaması durumunda buluş serbest buluş niteliği kazanır.

e) FSMH BDK, Patent gibi belgelere ilişkin yıllık ücretlerin yatırılması ile tasarımların ve markaların süresinde yenilenmesi kararlarını verir ve uygular.

f) Buluşun, başvuru tarihinden itibaren beşinci yılın sonunda ticarileşmemesi durumunda fikrî ve sınai mülkiyet üzerindeki hakkından vazgeçmeye ilişkin kararı, Üniversite Yönetim Kurulu'nun onayına sunar.

Üniversite Yönetim Kurulunun Hak ve Yükümlülükleri

MADDE 8 – Üniversite Yönetim Kurulu'nun hak ve yükümlülükleri şunlardır:

a) FSMH BDK'ya bildirimi yapılmış buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunur.

b) Üniversitenin başvuru yapmayacağı ülkelerdeki fikrî ve sınai mülkiyete ilişkin haklarını, hak sahibinin talebine istinaden, FSMH BDK ve Üniversite Yönetim Kurulu kararıyla ilgiliye devretme işlemini gerçekleştirir.

c) Bu Yönerge ve esasları çerçevesinde FSMH BDK tarafından onayına sunulan konularda karar verir.

ç) Buluşun, başvuru tarihinden itibaren beşinci yılın sonunda ticarileşmemesi, fikrî ve sınai mülkiyet haklarından FSMH BDK ve Üniversite Yönetim Kurulu kararıyla vazgeçmesi halinde, masrafların (Yıllık sicil kayıt yenileme ücretleri) buluş sahibince/ sahiplerince karşılanması halinde buluş üzerindeki hakkını buluş sahibine/sahiplerine devreder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
FSMH BAŞVURU DEĞERLENDİRME KOMİSYONUN OLUŞUMU

MADDE 9 – (a) FSMH BDK Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olup, Rektör tarafından belirlenecek üst yönetici (Başkan), Teknokent Genel Müdürü (Üye), Teknoloji Transfer Ofisi Koordinatörü (Üye), Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Temsilcisi (Üye), alanında uzman davetli en az bir öğretim elemanı (Üye), Hukuk Müşaviri (Üye) ile Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ve Lisanslama Hizmetleri Modül Sorumlusu (Üye)'den oluşur.

(b) Üyeler, Rektör tarafından 3 yıl süreyle görevlendirilir. Süresi dolmadan boşalan üyelik için Rektör tarafından aynı usulle yeniden görevlendirme yapılır. Süresi dolan üye, yeniden görevlendirilebilir. Görevinden ayrılan üyenin yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bir üye görevlendirilir.

(c) FSMH BDK Başkanı, Rektör tarafından belirlenen üst yöneticidir. Komisyon, üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğuyla ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Başkan tarafından üniversite bünyesindeki konunun uzmanlarından gerekli hâllerde görüş istenebilir.

(ç) FSMH BDK kararları tavsiye niteliğinde olup Üniversite Yönetim Kurulunun onayını gerektirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
GELİR PAYLAŞIMI

MADDE 10 – Buluşların ticarileştirilmesi ile elde edilecek gelirden öncelikle başvuru, tescil, araştırma, inceleme, ülke girişi, yıllık koruma ücreti, patent vekil ücreti, tercüme, PCT masrafları ve buluşa özgü her türlü giderler (vergiler, harçlar vb.) mahsup edilir. Kalan net gelirin, buluş sahibi ile üniversite ve TTO arasında paylaşımında aşağıdaki oranlar dikkate alınır.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	% 30
Buluş Sahibi	% 70

BEŞİNCİ BÖLÜM
ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 11 – Bu Yönerge'de hüküm bulunmayan hallerde 6769 sayılı "Sınai Mülkiyet Kanunu" hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu usul ve esaslar, Üniversite Senatosu tarafından kabul edilerek ilan edildiği 07.10.2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

(2) Üniversite ile üniversite çalışanları arasında daha önceki tarihlerde yapılmış olan her türlü anlaşma, imzalandığı tarihte yürürlükte olan hükümlere tabi olacaktır.

Yürütme

MADDE 13 – Bu Yönerge Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü yürütür.